

नियमित दिवाणी दावा नं.७८/२०२४ मधील आदेश नि.क्र.१९

(CNR No. MHSO130001052024)

१. वादी यांनी प्रस्तुत अर्ज दिवाणी प्रक्रिया संहिता आदेश २६ नियम ९ प्रमाणे दावा मिळकतीसंदर्भात न्यायालयीन आयुक्त नेमणुकीबाबत दाखल केला आहे.
२. वादीने दाखल केलेल्या अर्जावर प्रतिवादी यांनी त्यांचे म्हणणे दाखल केले नाही त्यामुळे सदर अर्ज त्यांचे म्हणणे विना पुढे चालविण्यात आला.
३. वादीतर्फे विधिज्ञांचा युक्तिवाद ऐकला. प्रतिवादीतर्फे विधिज्ञ गैरहजर असल्याने प्रस्तुत अर्ज त्यांचे युक्तीवादाविना पुढे चालविण्यात आला.
४. प्रस्तुत अर्ज वादीने दावा मिळकतीची मोजणी करणेबाबत दाखल केला होता. तद्द्वारे वादीतर्फे पुरसिस (नि.क्र.३०) दाखल करण्यात आले. त्यामुळे वादीने वादी व प्रतिवादी यांचे दावा मिळकतीतील जमीनीची एकत्रित मोजणी करणेकामी वादीची कसलीही हरकत नाही असे म्हणणे दिले.
५. याठिकाणी हे नमूद करणे जरूरीचे की, वादीने प्रस्तुत दावा प्रतिवादींविरुद्ध निरंतर ताकिदीकरिता दाखल केला आहे. वादीचे वादपत्रावरून असे दिसून येते की, प्रतिवादी क्र.१ व ५ यांची जमीन दावा मिळकतीचे पूर्व बाजूस व प्रतिवादी क्र.२,३, ४ यांची जमीन दावा मिळकतीचे पश्चिम बाजूस आहे. वादीचे वादपत्रातील व प्रस्तुत अर्जातील कथने ध्यानात घेता उभयपक्षांमध्ये मिळकतीचे हद्दीवरून वाद आहे असे आढळून येते. याउलट उभयपक्षांमध्ये अतिक्रमणाबाबत वाद असल्याचे आढळून येते. सदर अर्जाचे स्वरूप व दाव्याचे स्वरूप पाहता प्रस्तुत अर्ज मंजूर केल्यास उभयपक्षातील वहिवाटीबाबत वाद संपुष्टात येणार आहे. प्रतिवादीने मागितलेली मागणी पाहता सदर मागणी न्यायाच्या दृष्टीने मंजूर करणे महत्वाचे आहे. उभयपक्षातील वाद हा अतिक्रमणाबाबत असल्यामुळे दोन्ही पक्षांचे मिळकतीची संयुक्त मोजणी करणे आवश्यक आहे.
६. दिवाणी प्रक्रिया संहितेच्या आदेश २६ नियम ९ प्रमाणे न्यायालय वादातील बाब स्पष्ट करण्याकरीता स्थानीक अन्वेषण करीता न्यायालयीन आयुक्तची नेमणूक करू शकते. सदर प्रकरणामध्ये उभय पक्षातील वाद ध्यानात घेता सदर वाद निर्णायक करण्याकरीता स्थानीक अन्वेषण आवश्यक असून मोजणी अहवाल हा अभिलेखावर येणे गरजेचे आहे. सदर अर्ज मंजूर केल्यास वादीचे काहीही नुकसान होणार नाही. याउलट सदर अर्ज नामंजूर केल्यास नेमके कोणत्या मिळकतीमध्ये अतिक्रमण झाले आहे याबाबत स्पष्टतः येणार नाही.

तसेच त्यामुळे प्रतिवादीचे हितास बाध निर्माण होणार आहे. महत्वाची बाब म्हणजे सदर अर्ज मंजूर केल्यास दाव्याचे कामकाज गुणावगुणावर चालून निकाल देण्यास मदत होणार आहे. सबब सदर अर्ज मंजूर करणे न्यायाच्या दृष्टीने योग्य व आवश्यक वाटते.

आदेश

१. प्रस्तुत अर्ज (नि.क्र. १९) मंजूर करण्यात येतो.
२. मा. उपअधिक्षक, भूमि अभिलेख, बार्शी यांची न्यायालयीन आयुक्त म्हणून नेमणूक करण्यात येते.
३. न्यायालयीन आयुक्त यांनी मौजे धानोरे, ता.बार्शी येथील गट नं.६६, ६७, ६८ व गट नं.८२ पैकी प्रतिवादी क्र.२,३, ४ यांचे क्षेत्राची मोजणी करावी. त्यानंतर सदर मिळकतीचे त्यांचे क्षेत्राप्रमाणे हद्दीखुणा कायम कराव्यात व अहवाल नकाशासह न्यायालयात दाखल करावा.
४. मोजणीअंती सदर मिळकतीमध्ये कोणत्याही जमीनधारकाने इतर मिळकतीमध्ये अतिक्रमण केले असल्यास त्याबाबत टिपण व खुलासा नकाशात स्पष्टपणे नमूद करावा. तसेच उभय पक्षांतील वादाच्या अनुषंगाने महत्वपूर्ण बाबी अहवालामध्ये अर्जामध्ये मागणी केल्याप्रमाणे नमूद कराव्यात.
५. न्यायालयीन आयुक्त यांची फी वादी यांनी भरावी.
६. संबंधितांनी आदेशाची पूर्तता करावी.

दिनांक १८/०६/२०२५.

(श्रीमती एच.यू.यू. पाटील)

३रे सह दि.न्या.क.स्तर, बार्शी

CERTIFICATE

I affirm that the contents of this PDF file Judgment/Order is same word to word as per the original Judgment / Order.

(a)	Name of the Stenographer	:	Y.V.Sital (Grade III)
(b)	Court	:	Smt. H.U.U. Patil, 3rd Jt. Civil Judge, J.D.& J.M.F.C.Barshi
(c)	Judgment /Order signed by P.O. on	:	18/6/2025.
(d)	Judgment /Order uploaded on	:	19/6/2025.